

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre — 6 K — f. | Negyedévre — 1 K 50 f.
Félévre — 3 „ — „ | Egyes szám ára 20 fillér.
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Amerikai Egyesült-Államokba — egész évre 2 dollár.

Felelős szerkesztő

BÁTHORY ENDRE.

A lap kiadója:

A „PÁZMÁNY-SAJTÓ“

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó“ címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)

Pályázati hirdetések egyszeri közlése 5 kor.
Nyiltter sora 40 fillér.

A lap megjelenik minden szerdán.

Karácsonyi gondolatok.

Általános lélektani tapasztalat, hogy mindannyian (vallás-, anyanyelv-, nem- és rangkülönbség nélkül) képzeletünk villámgyors szárnyain örömmel szállunk vissza a kedves gyermekkorba. Nem is egyszer, hanem számtalanszor lelki szemünk elé idézzük éltünk hajnalát; még most is élénken látjuk azt a rózsás remények-alkotta hajnalpirt, amely gyönyörködtetőleg és sokat jóslólag mosolygott le reánk, csecsemőkre, gyermekre; kellemes érzéssel merülünk el a mult boldogító emlékeinek szemléletébe; jól esik lelkünknek, ha elgondoljuk, mily merészen szövögettük, tervezgettük és festegettük a jövő képét.

Ez a közös vonásunk szülte a a gyermekkoron elmerengő költeményeket; ez termette és adta a nép gyermekének ajkára a szebbnél-szebb dalokat; ez szólaltatja meg érző keblünket, midőn a mélyen emlékezetünkbe vésődött gyermekálmok édes öröme és meglelt korunk fájdalmas küzdelmei össze-összetalálkoznak szívünkben; ez ül ki ilyenkor ajkunkra a felemelő és átszellemülés mámorában ringató

szavakkal: „szép gyermekkor jőjj vissza egyszóra!“

De melyikünk is nem hivatgatja vissza szívesen a beszédes gyermekéveket? Hisz' nem létezik ember a föld hátán, akinek — ha mindjárt kevés számmal is — nem volnának élte kezdetéről emlékezetes, a minden nemes és szép iránt legfogékonyabb időből felejthetetlen pillanatai, boldog napjai!

S habár gyermekkori örömeink számra és időre nézve különböznek is egymástól, mindazonáltal bizonyára mindegyikünknek volt egy közös öröm-ünnepe; az a nevezetes és minden évben epedve várt éj, amelyen az angyalok serege legelőször énekelte, „Dicsőség a magasságban Istennek és békeség a földön a jóakaratu embereknek!“ az a megható éjszaka, amidőn a természet egyszerű gyermeke, a pásztorcsapat felkerekedik az őrüz mellől, ott hagyja nyáját és odasiet a betlehemi jászolhoz; felkeresi és megtalálja benne a megszületett isteni kisdedit, aki előtt leborulva, a hódolat ezerféle érzésének hatása alatt nem képes egyebet mondani, mint szünet nélkül ismételtetni az angyalok visszhang-

jaként: „Dicsőség a magasságban Istennek!“

Az igénytelen pásztor-szívek kegyeletének szelleme bámulatos gyorsasággal hatolt be a legmagasabb egyének lelkébe is; azokéba, akik örök emlékezetben élnek köztünk ma is; azokéba, akiket mint „napkeleti bölcsék“-et manapság is elismerő dicsérettel tisztelünk „Három királyok“ ünnepén, (január hó 6-án.)

Íme, az akkori társadalomnak két legszélső eleme: pásztor és király mily őszinte, tökéletes szeretettel ölelkeznek össze a betlehemi jászolból, mint bölcsőből eredő hitük karjaival, amelynek éltető fénye csakhamar bevilágította és magával ragadta a közbeeső, s ekképpen körülsáncolt hatalmas embertömeget is! — De nem is lehet rajta csudálkozni, mivel négyezer (4000) éven keresztül ostromolta már az emberiség az eget; annyi esztendőn át sóhajtozott, fohászzkodott és imádkozott a megígért Messiásba helyezett reményének mielőbbi teljesüléséért; oly sok emberöltőn át kért, könyörgött, rimázkodott, míg végre az állhatatosan hangoztatott „harmatozatok, egek, onnan felülről és a felhők csepegték az igazat!“ ... szavak meg-

Magasságok dala.*)

Irtta: Ujlaky János.

Üdvözve légy leszálló, édes este,
Oh szent Karácsony, drága ünnepünk.
A sártekén bolyongók fényt keresve,
Magasraszálló himnuszt zengedezve,
Várnak ... Siess ... oh fényeskedj nekünk.

Fagyos homályban vergődik a lélek,
Odatapadt a porhoz szárnyatlan.
Gyuladatok ki vak felhőszegélyek,
Miriád ... apró mécesei az égnek,
Mert most a fény nagy éjszakája van.

... Megnyilt a kéklő harmatos menyország.
És Betlehemből Kisdéd született,
Az Erősségek Őt leharmatozták,
Egy Szűz ölébe angyalok lehozták,
Ki győzedelmes lett a bűn felett.

*) Pályanyertes költemény, a gyulafóhérvári nagyobb szeminarium ünnepélyén előadja a szerző.

Sok ezredévek lobogó reménye,
— Örvendj te föld — mert im' valóra vált.
Oh, itt a fény a tikkasztó, nagy éjre,
Kiszáradt lelkek ujjaszületése
Dalolja el ma szárnyaló dalát.

Beteljesült a Proféták írása,
Kinyitva annyi ködbe zárt szívet,
Hogy a bűnös föld örvendezve lássa:
Leszállt az Üdv ... az üdvök Messiása ...
... Ah! ... Homlokom most Ő legyinti meg.

... Körül rebeg, s a csillogó fa ágra
Szentséges szívét ráfűzőgeti.
Suhogó, tiszta hőszinü ruhába.
Kicsiny szolgálát nyugtatón megáldja
És átölelve befödőzgeti.

... Felém közleg ... tekintete eléget,
De fényre vágyó lelkem úgy örül,
S míg reszketőn ... remegve hajtok térdet:

Lelkem kitárom — Jézusom — Tenéked,
Miként a pásztor jászolod körül.

... Emelj ... ne hagyj, ne hagyj a bünbe, porba,
Szárny kell nekem, egekre szárnyaló,
S ahol a bérczek viharrejtő orma,
Azon is tul ... tulszárnyalok dalolva:
Dicsőség Néked „Egy“ ... örök Való ...

Jertek velem — oh hagyjuk itt a földet,
Magasságoknak ünnepe a ma.
Márványos tiszta messzeség a vágyam,
Jertek ... fürödjünk meg sugárporában.
Mienk az Üdv ... a béke Harmata.

Üdvözve légy leszálló, édes este,
Oh szent Karácsony, drága ünnepünk.
A sártekén bolyongók fényt keresve,
Magasraszálló himnuszt zengedezve
Várnak ... Siess ... oh fényeskedj nekünk.

Megjelent a PÁZMÁNY KÉPES NAPTÁR AZ 1910. ÉVRE.

Kapható a Pázmány-sajtó könyvnyomdában Szatmáron. Ára 60 fillér. Tömeges megrendelésnél kedvezmény.

nyitották az Eget, megindították az ég Urát, s mennyei trónusáról leesdették és lehozták a földre az Istennek egyszülött Fiát, a betlehemi kis Jézust!

S amint megjelent az isteni kised; amint emberi testet öltvén, eloszlatta a vastag lelki sötétséget; amint a bűnnek dermesztő jégkérget leolvasztotta a szivekről; amint az elidült hályog az emberiség lelki szeméről leesett és megtisztult látással megpillantotta maga mellett ezt a csoda-orvost, a Megváltót, Szabadítót: azonnal kitörő lelkesedéssel róttá le hálájának kötelei adóját és mintegy újjászületve, megkönnyebbülten zengte mindegyre: „*Dicsőség a magasságban Istennek!*“ — De nem birt megállani az angyali szózat közepénél; örömeiben nem tudott mit csinálni; a hirtelen történt gyökeres lelki átalakulás érzetét nem volt képes elfojtani; a sok hányattatás után szívének édes békéje következményként beállott boldogsága hevében fennen hirdeti a meglelt talizmánt; megmutatja mindenkinek a boldogság útját és az „*irányjelző*“-re e szavakat vési: „*békesség a földön a jóakaratu embereknek!*“

Bár nagyot fordult azóta az idő óriási kereke, bár 1909. esztendő telt el az örömhír óta, mindazonáltal az emberiség szívében és lelkében még ma is ott honol és él az elbűvölő ige: a „*Dicsőség!*“

Csak hogy az egykori angyali éneknek ma már — fájdalom! — csak az első szavát: „*dicsőség*“ tartotta meg emlékül a vallásos ősapák elkorcsosult ivadéka! Ez az „*egyetlen*“ szó szinte elképzelhetetlen üdvös hatást idézett elő a multban, az egyszerűség

boldog korában, de ugyancsak ezen egyetlen szó kiszámíthatatlan károkat okoz a jelenben, a nagyzási hőbort siralmas napjaiban. Mig ugyanis a közös jelszó: *dicsőség* a legcsodálatosabban összetartó kapocsként fűzte egybe a betlehemi jászolnál összesereglett embereket; mig akkor a mennyei hangok észrevétlenül szerető testvérekké tettek a pásztort és királyt: addig ma ugyanezen vezérszó éppen ellenkezőleg — ha látszólag nem is — lényegében teljesen szétválasztja a társadalom egyes tagjait.

Manapság az emberiség két nagy táborot képez. Mindegyik tábor zászlaján ott leng e harczi irányzó: *dicsőség*. Látszólag a cél egy, mert mindkét csapat a *dicsőségért* küzd, de alapjában véve egymásnak ellenfelei. Az egyik csoport — s talán a kisebb! — mint hithű levente-had ma is bátran, minden emberi tekintet nélkül oda meri kiáltani bárkinek, hogy *Annak* a *dicsőségét* szomjuhozza, egyedül *Annak* a *dicsőségért* harcol, aki a *magasságban* uralkodik: *Istennek*; ez a kised tábor őrzi féltékenyen az eredeti tisztaságában hallott és az ember rendeltetését magában foglaló karácsonyi öröm-riadót: „*Dicsőség a magasságban Istennek!*“; de egy szersmind csakis e veterán katonaság lehet *boldog* birtokosa és élvezője a győzelemmel kivívott Isten-dicsőség bőséges áldásának; csakis ez mondhatja el magáról *szent meglepedéssel jóakarata jutalmaként*: „*békesség a földön a jóakaratu embereknek!*“

A másik tábor is oda himeztette piros lobogójára a „*dicsőség*“ szót, küzd is érte elkeseredetten, harcol is mellette lázas tevékenységgel;

csak hogy nem az Istennek szánja a győzelmi babért, hanem az elbizakodott észnek, a felsőbbiséget el nem ismerő szabadosságnak, a felvilágosodásnak, a haladásnak, a független morálnak (erkölcsnek) és ezek leszarmazottjainak, a többi felforgató, vallást és hazaszeretetet kizáró reform-eszméknek (átalakító életeleknek); ezeket bálványozza, ezek neki az istenei!

Mivel azonban az ellenséges tábor nem képes a minden isteni segínyt megvető emberi erőit és az általa kitűzött célt tervezte és óhajtaná, azért *boldogtalannak* érzi magát; a többszörös kudarc után még nagyobb megerőltetéssel veszi fel a harcot; mind jobban emészti a *hiúság* tüze, mig nem az égető vágy elsorvasztja; egy folytonos elégedetlenség és tépelődés között eltöltött élet alkonyán fájó szívvel kell beismernie, hogy az általa *homokra* épített légvárak mind összeomlottak; már-már gyönyörködik a „*vajudó hegyek*“-ben midőn hosszas várakozás után ügygyel-bajjal megszületik egy „*torzegér*“; már elképzelve kezében tartja a myrtus koszorút, midőn keservesen kénytelen bevallani, hogy a *mesebeli felfuvalkodott békához* hasonló sors érte, mert szeme elől tévesztette a szomorú tapasztalati igazságot: „*hiúságok hiúsága és minden csak hiúság!*“

Hogy tehát egyikünknek se kelljen majd ily sivár önvallomást tennie, azért béküljön ki a neolog (ujjító) tábor az orthodox (hithű) csapattal; kössük meg a szent békeszerződést a betlehemi jászolnál, amelynek egyik pontja értelmében az elszakadt párt is őszinte meggyőződéssel állítja vissza és vallja magának a meggondo-

Ahova a kis Jézuska visszaköltözött . . .

— A „Heti Szemle“ eredeti tározója. —

Irtá: **Bodnár Gáspár.**

Az emlékezet az a paradicsomos kert, ahonnan, minket senki nem űzhet ki.

A gyermekkori karácsonyokra való visszaemlékezés ennek a paradicsomkertnek valóságos tündér szigete.

Oh szép karácsonyok! Életünk hajnalának gyönyörű szivárványos idei!

A fiatalságnak szép napjai, ez a gyönyörű kor: hirtelen illan, mint felhők sebes árnya tavasszal.

De meg marad az emlékezet. S főleg a karácsony emlékezete . . . s meggyorsítja szíve dobogását még az öregnek is.

* * *

Az én jó apám ezer mester volt. Első sorban híres *tanító-mester*. Aztán furt faragott, festett, varrt, szőlőt ültetett, zongorát hangolt, reperált, ezégtáblákat pingált, tanügyi cikket irt. — Különben nem nevelhette volna fel öt gyermekét. És *gyönyörű Betlehemeket* épített.

Amilyen Betlehemet én azóta sem látam. Egyet sem.

Valamelyik esztendőben különös kedvvel épített egy hatalmas Betlehemet nekünk elemi iskolásoknak. Három toronnyal. Nagy, hatalmas belterülettel. És ragyogó világítással. Olyan szeretettel dolgozott rajta, mint a művész, aki valami nagy, hatalmas pályázaton akar diadalt aratni.

Pedig ő nem pályamunkát készített. Az ő lelkét, kedvét, ambícióját egészen más okok, más eszmék tüzeltek . . .

A városi közgyűlésen a szülővárosom szabadkőműves-páholyának főkavolója felállott és indítványozta:

— Tiltassék el a gyermekeknek a Betlehemmel, meg a csillaggal való járás. Botrány az, hogy még ebben a felvilágosodott korban is ilyen középkori szokások maradjanak fenn. Az éjféli misét is — mondotta tovább a jeles város atya, — betiltanám. Az csak skandalumokra ad okot.

Olyan vihar nem zúgott végig régen a tanácsteremben, mint erre a szóbeszédre. Még a kálvinisták is méltatlannak, tapintatlannak találták . . .

Apámnak nagyon fáj az a merész fel lépés. Ő is város atya volt. Nem szólt, nem csapott lármát. Hanem hozzáfogott a Betlehem készítéséhez. És minket kis tanulókat naponkint gyönyörű pásztorjátéokra taníttatott.

Elérkezett a szent este. Mi felöltöztünk. Ki angyalnak, ki pásztornak, ki juhásznak, öregnek és így tovább.

És megindultunk a szép, a gyönyörűen kivilágított Betlehemmel.

— Fiuk, aztán a nagy házba is bemegytek. (A vakoló-mester házát értette.) Hatalmas, nagy ház volt az. Abban az időben kastély számba ment. Mi persze nem is sejtettük a történeteket. Természetesnek találtuk az utasítást, hogy oda is bemenjünk.)

Öreg este volt már, mikor a kastélyhoz érkeztünk. A Betlehemet annak rendje és módja szerint be is vittük. És elhelyeztük az elő szobában.

Én voltam az angyal. Nekem volt hivatalom a hirdás. Belépek tehát kardosan, csákósan, szárnyasan, zuzmarásan a vakító világosságú nagy terembe. Sok ur, sok aszszonyság ült az asztalnál. Bátor, csengő hangon kezdtem azért mondókámat:

— Szabad-e a Betlehemmel bejönni?

A kastély ura tüstént felugrott, mintha kigyó esipte volna meg.

— Takarodjatok innen, az én házamból. Vigyétek a kis Jézuskát innen. Nincs szükségem reá.

A vendégek közül sokan, emlékszem, különösen egy öreg asszony, csitította, kérlete a házi gazdát:

Kávét

legjobbat és legolcsóbban beszerezhetünk

Benkő Sándor

kávékereskedőnél Szatmár, Kazinczi-utoza 16. „MOKKA“ keverék czégem különlegessége. 1 kgr. 4-40 korona. Villany erővel pörköltve.

latlanul megcsontított angyali éneket: *Dicsőség a magasságban Istennek és békesség földön a jóakaratu embereknek;* csituljon el minden ellenséges érzület; vigyük el a „szereket királyá“-nak a szeretet aranyát; legyünk a szent karácsony-estén ismét az egykori örvendő gyermekek; az éjféli szent misén megcsendülő szózat: *„Dicsőség a magasságban Istennek! varázsolja elénk a betlehemi bölcst; álljunk melléje megilletődve; kezünkben a békesség olajágával imádjuk a benne fekvő isteni kisedet, aki szeretettel fog megáldani mindnyájunkat, mi pedig a megtalált boldogságtól örömittasan elmondhatjuk önmagunkról: „békesség a jóakaratu embereknek; boldogok a békességek, mert ők Isten fiainak hívatnak; boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják az Istent!“*

Péter József.

Bizalom Kossuthnak. A politikai események folytán megváltozott helyzetben a nagyszöllősi képviselőválasztó kerület függetlenségi pártjának választmánya is jónak látta politikai nézetét fixirozni s Kossuth Ferenc politikája mellett foglalt állást, mely alkalomból ugy Kossuth Ferencet, mint politikájának a vármegyében hű és törhetlen exponensét, ifj. Dr. Ugron Gábor főispánt táviratilag üdvözölte.

A parlamenti válság. A hetek óta tartó bizonytalanság nem szűnt meg, sőt egyre zavarosabb a helyzet. Most arról van szó, hogy Kuehn-Héderváry és Lukács László kaptak megbízást a királytól tárgyalások folytatására. Valószínűnek tartják egy átmeneti kormány alakítását élén Héderváryval, mely aztán a tavaszon új választásokat rendelne el, hogy magának többséget teremtsen. Mindez természetesen kombináció, mert a sötét politikai helyzetben előrelátni semmit sem lehet.

— Hadd jöjjenek be szegénykék.
— Mars! Indulj kifelé. Nekem nincs szükségem a Jézuskákra.

Lángvörös lettem. És kifordultam a fényes teremből. Szomoruan mondtam aztán társaimnak:

— Kikergették a kis Jézuskát a kastélyból. Vigyétek a Betlehemet és induljunk innen. Itt nem kap szállást a Jézuska.

* * *

Négy évtized telt el azóta. En elszakadtam a szülei háztól. Csak vendégnek járok haza. Öreg, talpig gyászban élő özvegy anyám vendégéül. A város is megváltozott! A polgárságot is: mintha kieserélték volna. Ha ismerősökre akarok találni; ki kell mennem a temetőbe. Ott végig járom a sirokat. És találkozom a régi jó polgárok soraival. Az én jó apámmal is. Nyugosztalja az Isten haló porában.

Bizony nagy idő! Az én hajam közé is fehér szálakat fűznek az esztendőök. A kor szelleme is megfordult néhányszor. Esmék, eszméket temettek el. Mint a kérészek, hogy reggeltől estig élnek: az történt egyes irányelvekkel, tanokkal is. Csak a karácsony eszméje maradt. Ragyogóan, sértelenül, mint a nap. Vagy az esthajnal csillaga. A kis Jézuska is él. Nem halt meg. És hozzá járulnak a gyermekek. De ő is megérkezik.

Évről évre pontosan.

... A mult esztendőben is haza men-

A Megváltó.

A keresztény világ évről-évre ünnepet ül annak a nagy, világra szóló eseménynek emlékeztetere, hogy megszületett a *kis Jézus, a világ Megváltója*. Ezt az ünnepet üli a keresztény anyaszentegyház a legnagyobb fényvel, pompával, mert hisz ekkor lett az Isten emberré, hogy nekünk a menyországot megszerezze. Krisztus szellemében ülik meg a keresztények ez ünnepet, mert a szeretet megnyilvánulásának és az ebből fakadó boldogságnak és örömmek napjai ezek.

A kereszténység győzelmesen lobogtatja zászlaját évezredekken keresztül. A pokol kapui nem vettek még rajta erőt és Jézus még mindig él a szívek mélyében.

Sajnos, lehetetlen észre nem vennünk a jelenben azt, hogy Jézus uralma meggyöngült a szívekben, hogy sokan száműzik a szívből, hogy azután az egész életükön keresztül az ördögöt szolgálják. Lehetetlen észre nem vennünk, hogy a templomokban tolongó hívők seregét nem annyira a vallásos érzés, nem az ünnep magasztos volta, mint inkább a szokás készíti, hogy az isteniszteleten megjelenjék. A karácsonyi ajándékok osztogatásában is kiveszett már a Krisztusi jellemvonás, az önzetlen szeretet helyébe léptek a modern kort jellemző ajándékok.

Mikor az ígért Messiás megszületett, nem tudott az egész eseményről senki, néhány pásztor embert kivéve, kik szerencsések voltak. Őt először imádni, Jézus, mint szent. János mondja: *„Sajátjába jött és övéi be nem fogadták.“* És most, a Megváltó születésének évfordulóján, kik voltak azok, kik őszintén örültek születésének? Kik voltak azok, kik karácsonykor elsősorban Jézus születésének örvendtek?

Ugy látszik ezelőtt kétezer évvel, mikor az Ige testté lőn és úgy látszik ma is, mintha

tem a karácsonyra. Szabad levegőt óhajtottam. Hát széjjel néztem a városban.

Lassan, csendesesen száll az est. A szent este. Csikorgó hideg van. Kristályos, tiszta idő. Azokból a szép fehér estékből való, mikor a fehér szemfedőn csintalankodnak, kacérkodnak az ezüstös csillagoeskák.

Az utca távolában betlehemesek jönnek. A másik oldalon egy-egy forgó csillag fénye ragyog. Hallom a kántálók énekét: *„Mennyből az angyal, lejött hozzátok!“*

A régi kastélyhoz érek. Ahhoz a nagy házhoz, ahonnan engem a kis Jézuskával, meg a Betlehemmel kiűztek. Mennyi emlék tolul lelkembe. A kapuban egy ősz ember áll. Megszólít:

— Mikor érkezett?

— Éppen ma, uram.

Az az ősz ember a kastély ura. Akinek nem volt szüksége ami Jézuskánkra. Se' a Betlehemünkre.

— Megfázik jó uram, szólottam.

— A betlehemeseket várom. Valahogy el ne kerüljék házamat. A kis unokáim úgy várják. Olyan régen, epedve várják.

Szólott és a betlehemesek a kastély elé érkeztek.

— No gyertek be fiaim. Várunk benneteket. Jó uram, jöjjön be ön is egy kissé. Vegyen részt az én tiszta örömben.

— Szívesen, szólottam és bementünk mindnyájan. A betlehemesek is.

az emberiségnek nem is volna szüksége Megváltóra. Valóban így van-e? A világtörténelemnek minden lapja, az ember saját lelki életének tanúsága az ellenkezőt bizonyítja.

A világ még mindig esengett Megváltó után. Az emberi szív boldogság után vágyódik s hogy ezt elérje, igyekszik minden bajtól megszabadulni. Aki őt biztatja, hogy bajaitól megszabadítja, azt mint Megváltót üdvözli. Megváltók mindig akadnak, részint rajongók, részint spekulánsok, kik az emberek gyöngeségeit lépcsőül használják föl. Az emberek vakon és könnyelműen hisznek abban, aminek megvalósítását egész életükön át óhajtják. Hiszik a tulvilági életet, ha azt spiritisták hirdetik, mert ezek nem kívánnak föltétlen erényes életet a tulvilági boldogság eléréséért. Hiszik a földi paradicsom közeli megvalósítását, ha azt a szocialista forradalom lármás vezetői szóval ígéri, mert hiszen ezek nem kívánnak önmegtagadást, hanem csak kötelesség nélküli jogokat hangoztatnak. Ha ilyeneket hirdetsz, akkor vakon bomolnak utána, s te vagy az ő Megváltójuk.

Szolgáljon például a közel multban lefolyt szocialista forradalom és az a mozgalom, mely előttünk „szekularizáció“ néven ismeretes. Nemde úgy tekintették ennek a mozgalomnak vezetőjét, mint Megváltót, kit az Isten küldött a földi bajok megszüntetése végett.

Az emberiség minden időben várt Megváltót. De melyet? Olyan Megváltót, ki megszabadítja őket a földi bajoktól: szegénységtől, betegségtől, s különösen a haláltól. Ilyen Megváltó pedig nincs és nem is lesz! Az elveszett paradicsomot pedig nem lehet visszaállítani és nincs a földön ember, aki ezt véghezvihetné.

Az emberiségnek igenis van szüksége Megváltóra. De ez a Megváltó már eljött

Ugyanaz a fényes, nagy terem tárul elémbé. De most apró gyermekek ugrándoznak az asztal körül.

— Itt a Betlehem, kiáltja egy kis pöszke fiu.

— Jaj székeket! Itt a kis Jézuska — serénykedik egy kedves, buzavirág szemű leánya.

És felhangzik az angyali ének. Beviszik a Betlehemet. És megkezdődik a szép pásztor játék. Ráismertem. Ugyanaz. A jó édes apám pásztor játéka. Hát szállt az ének szájról-szájra, szállt az ige évről-évre. Negyven évre.

És látok jelenetet, aminőt ritka halandó lát e bus földön. Ott térdel a Betlehem, a kis Jézuska előtt az ősz ember, unokáival együtt. Gyermekek lesz újra a gyermekekkel, hogy visszaköltözhessek a kis Jézus az ő kastélyába, az ő szívébe.

Vissza is költözött!

* * *

Éjféli misére mentem. A hatalmas templom színültig megtelik emberekkel. Megszólalnak a főséges orgona hangjai. És felhangzik a karácsonyi ének utólérhetetlen melodija.

Ott látom az ősz embert, a kastély urát egy szegletben. Térdpel. Imádkozik. S mikor Urfelmutatásra az éji esőben megszólal az öreg harang, földig hajlik az ősz embernek alakja is.

Ekszer-üzlet és műhely áthelyezés!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy özv. **Stenr Sámuelné utóda Grünhut Samu** cég alatt eddig a Hungária-szálloda mellett volt üzletemet a **Hám János-utcába, Dr. Vajay polgármester ur házába** (az új butorszövelkezet mellé) **helyeztem át.**

Nagy választékban raktáron tartok különféle szemüvegeket, óvikkereket, Kérve a n. é. közönség melyek orvosi rendelvényre vagy a nélkül is kaphatók. Pecsétnyomók, gummis- szilves pártfogását, ma- bélyegzők, ezimerek vésése, hímzőmunkák készítése, tűzáranyozás és ezü- radlam teljes tisztelettel lőzését bármilyen templomi vagy házi tárgyaknak, arany, ezüst, ékszer, óra, látszer, tájéktárgyak javítását és minden e szakmába vágó munkák készítését saját gépekkel gyártilag felszerelt üzletemben olcsón, jól és gyorsan eszközölöm. **Grünhut Samu** Tört aranyat, ezüstöt, régiségeket, régipénzeket, valódi gyöngyöket és drága- ékszerész Szatmár, Hám- kőveket a legmagasabb árban vásárolok, vagy becsorélek nagy mennyiségben is. János-u. Dr. Vajay-ház

régen és segíteni kíván rajtunk. *Ez az igazi Megváltó Jézus.* Ő valódi Megváltó, mert megvált bennünket a bűntől és ezzel a bűnnek szörnyű következményeitől. Krisztus nem szabadít meg bennünket a szegénységtől, a betegségtől, a haláltól, de megtanít a dolgok helyes értékelésére. Ez a keresztény módon való értékelés pedig átalakítja vágyaink irányát is. A keresztény ethika nem akarja az indulatok megölését, hanem az indulatoknak, az értelemről felvilágosult akaratnak uralma alá való helyezését. Azt sem akarja a kereszténység, hogy eszkimók módjára éljünk merő szegénységben és tudatlanságban. A kereszténység átalakította az emberek millióinak szívét. Ősapáinkat nem a keresztény vallás alakította-e át? Gondoljunk csak azokra az időkre, gondoljunk csak az egyháznak ama áldást hozó intézkedéseire, fáradozásaira, melyekkel édes hazánkat és kaczagányos őseinket a biztos romlástól megmentették. Nem a kereszténység szüntette-e meg a rabszolgaságot?

Az emberiségnek tehát csak egyetlenegy Megváltója volt és van: Jézus Krisztus.

Most, mikor a Megváltó születésének évfordulóját ünnepeljük, meg kell születnie szívünkben a Megváltónak. Ez persze nem történik meg ami akaratunk nélkül. Amint Máriának ki kellett mondania beleegyezését: „Legyen meg a te igéd szerint,“ ugy nekünk is közre kell működnünk a kegyelemnek, mely a Megváltót szívünkbe hozza. Örvendünk tehát a Megváltónak és zengjük mi is „Dicsőség az Istennek...“ az igaz Megváltónak!

Hársfalvi János.

A nagykárolyi Oltáregylet jubiláris közgyűlése.

F. hó 19-én ünnepelte a nagykárolyi Oltáregylet fennállásának 10 éves évfordulóját. Fényes külső keretet keresett és talált is ez egylet gazdag tartalmának megfelelően ezen ünnepélyben. A diszgyűlés fényét emelte megyés püspökünknek, Dr. Boromíza Tibornak és a szatmári Oltáregylet küldöttségének részvétele.

A gyűlés a nagykárolyi városháza nagytermében volt megtartva. *Pallman* Péter Oltáregyleti igazgató megnyitója volt a program első száma. Nem célja — ugymond — az Oltáregylet multjáról beszélni, hanem összegezi azon eredményeket, amelyeket az Oltáregylet szemmeláthatóan elért. Az Oltáregylet célja a *Szentségi Jézus imádása*. Az Oltáregylet, hogy céljának megfelelőhessen, feladatául tűzte ki a hivek *figyelmét a Szentségi Jézusra*, mint központra irányítani s ezzel kapcsolatban felfrissíteni, megeleveníteni a lelkekben a *hitérzékét*. S hogy az Oltáregylet törekvése, fáradsága eredményes, fényesen igazolja a *nagykárolyi fellendült hitélet*, a gyónószékek állandó látogatása s a napi szt. áldozás.

Külső tevékenysége különösen az egyházi szertartásokhoz szükséges ruhák beszerzésében, készítésében nyilvánult. Itt utalta a hallgatóságot az igazgató a *munkakiállításra*.

Végül megemlékezett az Oltáregylet azon törekvéséről is, hogy kilépve szűkös köréből, a társadalom irányításában is vezetőszerepet kért magának *felolvasó estéinek* rendezésével.

Befejezésül megköszöni a megyés főpásztor kegyes megjelenését s Isten áldását kéri az egylet további működésére.

A hatásos és élénk tapssal honorált megnyitó után *Papp* Béláné szavaltta el szokott temperamentumával *Horváth* Jenő temesvári piarista tanár ezen alkalomra irt ódáját.

A program harmadik pontja *Balogh* Teréznek, az Oltáregylet jegyzőjének felolvasása volt az egylet 10 éves történetéről. Derék, lelkiismeretes munka, telve az egylet iránt érzett odaadó lelkesedéssel. Reméljük, hogy az Oltáregylet illetékes intézői gondoskodni fognak az Oltáregylet érdekében az értekes munkának a kiadásáról.

A felolvasás után *Varjas* Endre kért szót. Üdvözetet hozott a szatmári egylettől. Tanulmánygyűléssel, tele lelkesedéssel jöttek, hogy ők, a maszületettek tanuljanak kitaratást, tanuljanak lelkesedést a nagykárolyiaktól. Egyben kijelenti, hogy a nagykárolyi Oltáregyletnek az egyházmegyei központba való bekapcsolása nem jelent szubordinációt. Nem fenyegeti veszély semmi oldalról sem a nagykárolyi Oltáregylet autonómiáját; külső és belső ügyeit mindenkitől függetlenül intézheti, csak a lelki fuzió jött létre.

Az ünnepély utolsó száma a nagykárolyi dalkör finom éneke volt. Érzéssel, művészi sikerrel énekelték az *Áldások Istenét*.

Végül megyés főpásztorunk emelkedett szóra. Erősen hangsúlyozta az egyháznak ama törekvését, hogy mindenben, intézményekben, egyesületeiben erélylyel sürgeti a pápával való viszonyt. Az Oltáregylet megyei központja, amelyhez minden más, a megyében létező fiókegylet tartozik, a római központtal s így magával a római pápával áll szerves konnexusban, azért, hogy részese legyen azon bucsuknak, azon lelki gyümölcsöknek, melyek ezen unióval vele járnak. Végül főpásztori szíve örömeinek adott kifejezést, mert a gyűlésen — ugymond — az örök élet utjait látja előkészíteni, munkálni.

Viharos taps kísérte a püspök ur végső szavait.

Utána a diszgyűlés a városházáról átvonult a zárda nagytermébe, ahol az Oltáregylet munkakiállítása volt. A püspököt *Récsy* Ede kegyesrendi plebános fogadta üdvözlő szavakkal, mire a püspök ur felelt és utána benedikálta a szép és nagyszámu kiállított tárgyakat.

Ugy a gyűlésen, mint a munkakiállítás megnyitásán élénk érdeklődéssel volt jelen gr. *Károlyi* Istvánné és fia gr. *Károlyi* György.

Jelentés

a Katholikus Népszövetség működéséről és állapotáról 1909. jan. 1-től nov. 15-ig.

(Előterjesztetett a nov. 28-án Zentán tartott közgyűlésen.)

A tagok száma. November 15-ig be van jelentve 220.115 tag. Ebből magyar 135.842, német 44.754, tót 35.841, horvát, bunyevác és rutén 3668. A tagok száma volt 1908 dec.

31-én 140.469; ebből magyar volt 86.005, német 25.030, tót 27.114, bunyevác és horvát 2320. Összes tagszaporulat 1909-ben 79.646; ebből a magyar tagokra esik 49.847, a németekre 19.724, a tótokra 8727, a horvát, bunyevác és rutén tagokra 1348 szaporulat. Emelkedett tehát a tagok száma 10 és fél hónap alatt 56%-ot.

A tagok eloszlása. 2772 helyen van ezidő szerint a Katholikus Népszövetségnek tagja. 2083 helyen van 20-nál több tag és 789 helyen van 20-nál kevesebb tag.

A szervezés munkája. A lefolyt évben 1655 nyilvános gyűlést és 1000-nél több értekezletet tartottak a népszövetségi szervezetek. Igen sokban rendszeresítve vannak a kétheti, illetve havi felolvasó esték. Egyházmegyei értekezletünk volt: Veszprémben, Szatmáron, Besztercebányán, Szabadkán (kalocsai érseki megye), Ungváron, Csíksomlyón (erdélyi egyházmegye). Megyei értekezletünk volt: Csongrád, Jásznagykunszolonkon, Csanád, Trecsén, Sopron, Szepes, Pozsony, Árva, Moson, Arad és Vas vármegyék számára. Azonkívül egy-egy szónokunk ismertette a Népszövetséget a pécsi egyházmegyei tanítógyűlésén és a Pétervásáron tartott tanítói gyűlésen. Központi szónok 279 esetben vett részt a gyűléseken. A kormányzótanács 17-szer, az igazgatóság 3, a sajtószakosztály 12, az agitacionális bizottság 10, a jogi bizottság 7-szer tartott ülést. A központi iroda 29.793 ügyiratot intézett el.

Tagilletmények, röpiratok. A folyó évben tagilletmény gyanánt adtunk 2,147.000 füzetet és naptárt, azonkívül elterjesztettünk 1,360.600 röpiratot és különféle felhívást. Nyomtatványaink összpéldányszáma 3,507.700.

A népirodában 2 ügyész, 2 jogtanácsos dolgozik 14 tagu jogi bizottság támogatásával. Ez az iroda 7140 ügyet intézett el. Ebből a személyes jelentkezés alkalmából adott szóbeli tanács 832, hatósági eljárás 605, levélbeli elintézés 5703. A vidéken 125 helyen 144 ügyvéd végzi tagjainak számára a jogvédelmet, akik összesen 5512 esetben adtak ingyenes jogi tanácsot. Az összes elintézett jogesetek száma volt 13.952.

Pénztári állapot. A számvizsgáló-bizottságnak november 17-én megejtett vizsgálata szerint bevétel volt 255.319.13 korona. Kiadás 205.622.37 korona. Egyenleg mint maradvány 49.696.76 korona. Ezt terheli még két füzet, a horvát és rutén naptár nyomdaköltsége s egy havi irodai kiadás.

Kinek kell?

A ferde közigazgatásnak nincs több olyan szerencsétlen áldozata, mint Csanálos. A nép már annyi fonákságot tapasztalt, hogy a napnál fényesebb igazságát is elveszítettnek hiszi, kész előre lemondani és fizetni. A lelkiismeretlenségnek annyi jelét látta, hogy keserűségében szinte némává lesz.

És ez aggaszt engem. Mert ha végkép lemond a nép, ez azt jelenti, hogy nincs benne hit, nincs bizalom, sem remény.

Vad, pusztá, műveletlen talajjává válik ekkor ez a néplélek.

ILYÉS DÁNIEL

MŰBUTOR-ASZTALOS

SZATMÁR, Jósika-utca 7. szám.

Elvállalom bármily bútorok készítését a mai kor igényeinek megfelelően, a legmodernebb kivitelben. Háló, ebédlő, úri szalon, leány, gyermek-szoba berendezéseket mahagóni vagy bármely különleges faanyagból.

S az ily parlagi földön nem teremnek meg a türelem rózsái, a szeretet érényei. — De felburjánóznak a vad tövissek, gazok, moszatok.

Itt ver tanyát az irigység, a kétkedés, a gyanu...

Ez pedig gyilkos szerszám.

Hát ezt akarják a megyei urak?! Hátha csak elszibbadtak a lelkek. Hisz annyi jót, szépet hallanak szónoki ajkáról, annyi nemeset olvasnak romlatlan ujságokból, könyvekből, — és oly sok ellentmondás van ezek és a mindennapi élet közt, hogy szédületes.

S ha meg is dermedtek tán a lelkek, nem lesz e felébredés? Nem lesz-e ez a felébredés rettenetes? Nem fog-e bosszút lihegni kijátszott lelkük?

Ki fog felelni érte? A nép haragjánál mi van borzasztóbb?

Egy éve mult, hogy a legutolsó reménysugár kissé felbiztatá sziveinket: lesz már igazság! Azóta semmi se történt, a mi ügyünket közelebb vitte volna a megoldáshoz. Sőt! Am lelke rajta, a ki szándékosan tiporja el az igazságot.

Ki a vétkes?

A főszolgabíró azon a nézeten van, hogy ez a helyzet tarthatatlan.

Az alispán szerint Szabó Dezsőnek nincs maradása, mert az lehetetlen állapot.

A főispán megmondotta, hogy Szabó Dezsőnek mennie kell.

Szabó Dezső kijelentette, hogy ő nem akar itt maradni még halála után sem, „az ő porait ne tapossa egy fetter (bácsi) se.“

A csanálósiaiknak pedig tudjuk; semmi áron se kell Szabó Dezső. A fényieknek se kell ő.

Senkinek se kell, még ő maga magának se.

És mégis itt van. Mint egy nagy átok van köztünk. Itt van minden büneivel.

És a nép megbotránkozik a mai közigazgatás igazság (nem) szolgáltatáson. És forralami a lelkekben némán, keserűen.

Érzem a nép szívének dobogását, látom lelki szemeimmel az elfojtott gondolat kitörni vágyó erőlködését.

Hogy engedve a rossz indulatoknak, a felbujtott szenvedélyeknek lángba borítsa a béke, a jámborság faluját? — Nem!

Csanálósion nem tudnak ilyet. A mételet, az átkot, a bünt kiirtani — ezért forrong itt minden.

Lelke rajta, a ki bünös...

Czudar.

A házbérjövdelem bevallása.

A házbéradó 1910. évre való érvénynyel kivetendő lévén, az ezen kivetés alapjául szolgáló házbérvallomási iver benyújtására a m. kir. pénzügyminiszterium 1909. évi 109,817. szám alatt kiadott rendeletével az 1909. évi december hó 15-ig terjedő időt tűzte ki.

A házbéróról szóló 1909. évi VI. t.-cz. 46. §-a értelmében a bevallás annak a községnek előljáróságánál történik, amelynek területén a ház fekszik,

A házbérjövdelem bevallására kötelezve van:

a) a tényleges birtokos, illetőleg vagyonszövetség esetén az összes tényleges birtokosok:

b) a házközösségnél annak feje:

c) nem önjogu, valamint jogi személyeknél a törvényes képviselő.

Ha a közös tényleges birtokosok közül csak egy ad vallomást, utóbbi az összes tényleges birtokosok meghatalmazottjának tekintendő.

A ház tényleges birtokosa (tulajdonos vagy hasznélvező) illetve a törvényes képviselő a házbérvallomási iver meghatalmazott által is kiállíthatatja, ennek eljárásért azonban a meghatalmazó anyagilag felelős. A bélyegmentes meghatalmazás kívánatra felmutatandó.

Felhivatnak tehát a vallomásra kötelezettek, hogy a házbérvallomási iver pontosan és a valóságnak megfelelő hűséggel töltsék ki, s azt a községi előljáróságánál (városi adóhivatalnál) legkésőbb december hó 15-ig nyújtásák be.

A bevallás tárgyát a házak évi nyers bérjövdelem képezi. Nyers jövdelemnek tekintendő együttvéve mindaz, a mit a bérlő a bérléttárgy használata fejében a *bevallás időpontjában* ellenértékül fizet, illetőleg teljesíteni tartozik.

Ide számítandók különösen:

1. szoros értelemben vett lakbér;

2. a természetbeni szolgáltatások, a tulajdonos helyett fizetett kárbiztosítási díjak, állami, helyhatósági s egyéb adók azoknak az összegeknek kivételével, melyeket a bérlő községi adó fejében házbérfillérek elnevezése alatt, vagy más községi lakásadó czimén fizet, ha a bérbeadó ezeket az összegeket elkülönítve mutatja ki, vagy bérvallomásában oda nyilatkozik, hogy a mellékjárulékaival együtt bevallott nyers jövdelemben a házbérfillérek már befoglaltatnak.

3. azok az összegek, melyeket bérbeadóknak a bérlő háztartása keretében vízvezeték, éjjeli világítás, szemétkihordás és más ilyenmü mellékköltségek czimén fizet, ide nem értve a ház gondozásával megbízott egyénnek a bérlők részéről külön fizetett, akár előre akár nem előre meghatározott járandóságokat, továbbá a lakásvilágításért és fűtéséért külön megállapított összegeket, végül a bérlő mint üzlettulajdonos által üzlete céljaira fethasznált víz után fizetett vízvezetési díjakat;

4. azok az összegek, melyeket a bérlő a bérbevett ház vagy lakrészek állandó átalakításának vagy karbahelyezésének költsége fejében a bérbeadó beleegyezésével sajátjából oly feltétel alatt előlegezett, hogy a költség visszatérüléseig készpénzben aránylag csekélyebb összegü lakbért tartozzék fizetni. Ha a költség visszatérítése a szerződő felek által több évre osztatott fel, a költségeknél csak ama része számítandó a nyers jövdelemhez, mely a megállapított felosztás szerint az illető évre esik.

Általános házbéradó alá eső helyeken a házbirtokos által használt vagy másnak ingyen átengedett épületeknek, illetve épületrészeknek nyers házbérjövdelem gyanánt a bérbeadás esetén elérhető hasznértéket (bérértéket) az üresen álló lakásoknál pedig az előző évi adóalapot kell bevallani.

Üzletfelszereléssel, földbirtokkal, házi kerttel vagy egyéb dolgokkal és jogokkal együtt bérbeadott házaknál vagy lakrészeknél nyers jövdelemnek az az összeg vallandó be, mely házbér czimén a bérszerződésben külön kitéve van.

Butorzattal együtt bérbeadott lakrészek bérjövdelemét minden levonás nélkül kell bevallani, amelyből azonban a butorzat elhasználása fejében 30%-ot a kivető közegek fognak leszámítani.

A bérlők a vallomási iver bizonyítják a vallomás helyességét, nevének a vallomásadásra kötelezett felhívása folytán a megfelelő rovatba történt bejegyzése által. Ez a bejegyzés a bérösszeg beírása előtt tilos.

A felek a házbérvallomások beadásáról elismervényt kérhetnek.

Aki vallomását a kitűzött határidőben be nem adja, a kivetés során megállapított házbéradónak 1%-át. ha pedig a részére szabályszerűen kézbesített és a vallomás benyújtására szóló felhívás vételétől számított 8 nap alatt sem adja be vallomását, további 4%-át fizeti pótlék fejében.

Ha a vallomásadásra kötelezett a vallomási iver a bérösszegnek beírása előtt iratja alá bérlőjével, annyiszor büntetendő 5--200 K-ig terjedő rendbirsággal, a hány bérlőjével ezt elkövette. Hasonló rendbirság alá esik a bérlő is, ha a vallomási iver aláírását elfogadható ok nélkül megtagadja.

Bíróilag büntetendő, vagyis jövdeki büntető eljárás alá eső kihágást követ a tényleges birtokos vagy annak törvényes képviselője, ha a házbérjövdelemre vonatkozó vallomási iverben adóköteles jövdelemet szándékosan elhallgat, vagy abban tudva valótlan vagy szándékos félrevezetésre irányuló nyilatkozatot tesz, mely az adó megrövidítésére alkalmas. Ha ennek a kihágásnak elkövetésében a bérlő is szándékosan részt vesz, ez a tettessel egyenlően büntetendő.

Tájékoztatóul szolgáljon végül, hogy a vallomásadásra kötelezettet a bevallás kötelezettsége alól nem menti fel az a körülmény, hogy a vallomási iver részére hivatalból kézbesítve nem lett.

Kelt Nagykároly, 1909. november 15.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Színház.

A mult héten két ujdonságnak volt bemutató előadása színházunkban. Az egyik a „Botrány“, Bataille, ismert francia szerzőnek színmüve, a másik, „Tilos a csók“ operette hazai gyártmány és előadásának indító oka bizonyára a honi ipar pártolása.

A „Botrány“ meséje az, hogy egy alapjában tisztességes polgárasszony beleszeret egy kalandorba és egyetlen könnyelmü lépésének a családi boldogsága teljes megromlása lesz a következménye. Ez a mese belefér négy sorba, a szerző azonban négy felvonásba is alig tudta beleszorítani. A szereplők keveset cselekszenek, sokat beszélnek és párbeszélnek, a közönség egyrésze pedig a negyedik hosszú felvonás végén együtt alszik a darab hősnőjével, aki — nyilván kimertülve az addigi sok beszéd miatt — elszenderedik. Szerencse, hogy a partnere nagysokára észreveszi a hősnő elalvását, mert a partner még benne van a svungban és úgy látszik, éjfélutánig is kedve volna beszélni. —

Üzleti jelentés!

Tisztelettel hozom a n. érd. közönség szives tudomására, hogy a volt

SCHWARTZ
TESTVÉREK

uri- és női-

divatáru - üzletét

teljesen ujonnan berendezve, a következő czég alatt, ismert szolid alapon

megnyitottam

és tovább fogom vezetni.

Kész szolgálattal
SCHWARTZ B.
Deák-tér Halmi ház.

A színműnek van két három igen szép jelenete, de ez nem kárpótolt a sok unalmas, hosszalére eresztett dikcióért.

Elsősorban *Szilágyit* emeljük ki, aki a férfi főszerepben újabb, szép bizonyítékát adta annak, hogy igen intelligens, értékes színész. — *Markovits* Margitnak is határozottan szép sikere volt, a nagyobb jelenetekben feladata magaslatán állott. A többiek közül *Inke* érdemel még dicséretet.

A „Tilos a csók“ szombaton és vasárnap este volt műsorán. A meséje az, hogy egy királyt és királynét a miniszterek eltoltanak attól, hogy mint házastársak úgy éljenek együtt. — Azonban a szobaleány — aki az operettekben rendesen igen nagy hatalmasság, — nincs ebbe beleegyezve s a harmadik felvonás végéig természetesen a szobalány akarata megjeljesedésbe. Ez a mese igen kevés szellemességgel és igen sok izléstelenséggel felsallangozva betölti a három felvonást. A zeneszámok között alig akad fülbenmászó; — a darabról a legnagyobb elnézéssel sem mondhatunk jót. — Az előadástól már inkább *H. Balla Mariska* és *Dénes Ella* mint rendesen, ezuttal is kitűnően oldották meg feladatukat, játékuik, énekük sok és méltán megérdemelt tapsot kapott. A férfiak közül *Inkét* és *Rónait* emeljük ki.

A hét többi estéjét az idényben már látott darabok előadásai töltötték be. Szerdán az „Elvált Asszony“, Pénteken „Az erdészlány“ Hétfőn a „Gésák“, Kedden a „Botrány“ került színre.

NÉVJEGYEK

CSINOS KIÁLLÍTÁSBAN
A PÁZMÁNY-SAJTÓBAN
:: KÉSZÜLNEK. ::

HIREK.

Mélyen tisztelt előfizetőinknek, szíves olvasóinknak és munkatársainknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Felkérjük lapunk előfizetőit, akik még a múlt évről is hátralékban vannak, hogy előfizetéseiket ujtsák meg.

Az előfizetések beküldésénél kérjük a mellékelt postautalványt felhasználni.

Fegyelmi Tanács. A latin szertartású kath. iskolánál alkalmazott tanítók új fegyelmi szabályzata értelmében a püspök ur O Méltósága fegyelmi tanácsot nevezett ki, melynek elnöke *Hehelein* Károly prelátnak kanonok, tagjai: *Kosztza* Ignác th. kanonok, esomaközi esperes plebános, *Perényi* János képezdei igazgató, *Jankovics* János igazgatótanító és *Mondik* Endre tanító. A tanácsnak hivatalból tagjai: dr. *Lessenyey* Ferenc apostoli főjegyző, prelátnak kanonok mint egyházmegyei tanfelügyelő és dr. *Láng* Antal theol. tanár, mint szentszéki ügyész. Az új szabályzat január 1-én lép életbe.

Főorvos kinevezés. *Patay* András beregmezei főispán dr. *Szarka* László tiszaháti járás-orvost Bereg vármegye közpórházának igazgató-főorvosává nevezte ki.

A munkácsi új gör. kath. parochus. Gróf *Schönborn Buchheim* Károly munkácsi gör. kath. lelkészül *Kossey* Elek árdánházi gör. kath. esperes-lelkészt nevezte ki. A grófi kegyuri kinevezéshez hozzájárult *Firczak* Gyula püspök is.

Gyászhir. Hiripi és ivácskői Szuhányi Lajos, Szatmárvármegye törvényhatósága bizottsági tagja, f. hó 20-án éjjel 11 órakor hosszas betegeskedés után életének 79-ik évében elhunyt. Földi maradványait f. hó 23-án d. e. fél 9 órakor Szatmáron, a Hám János-utca 1. sz. a. levő gyászházánál a róm. kath. egyház szertartásai szerint beszentelik és aznap d. u. 3 órakor Csengerben a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra.

Áthelyezett állomásfőnök. A debreczeni üzletvezetőség *Zeffér* István huszti állomásfőnököt Visóvölgyre áthelyezte.

Áthelyezett tanfelügyelő. *Várady* Dezső Ugoceavármegye kir. segédtanfelügyelője Torontálmegyébe, helyére — Ugoceába — *Brösztel* Gyula krassószőrényvármegyei kir. s. tanfelügyelő helyezettett át.

Hymen. *Sallay* Géza mszigeti kath. főgimn. h. tanár a napokban esküdött örök hűséget Budapesten *Vasváry* Ilona kisasszonynak. — *Baghy* József hosszurégi m. kir. esendőrőrmester jegyet váltott Aranyosmegeyesen *Varholyák* Vilmával. — *Ineze* Antal nagyszöllősi állomás elüljáró a napokban esküdött örök hűséget Temesváron *Hladik* Gabriella kisasszonynak. — Ifj. *Litczky* Endre a „Szamos“ szerkesztője vasárnap jegyzette el *Heinrich* Mariska kisasszonyt, *Heinrich* Viktor építész leányát.

Birói kinevezések. A király *Ottmayer* Ferenc beregszászi törvényszéki jegyzőt a dunaszerdahelyi, *Penházy* Zsigmond Boldizsárt, a debreczeni ítélőtáblánál alkalmazott bírósági jegyzőt a szinérváraljai járásbíróvához albiráknak nevezte ki.

Vizsgálat. *Láng* Ernő jogszigorló, aki a szatmári kir. kath. főgimnáziumnak volt jeles növendéke, a kolozsvári jogakadémián az első szigorlatot dicséretesen letette. — Ugyancsak *Láng* György tanárjelölt, aki szintén a fenti gimnáziumnak volt jeles növendéke, a kolozsvári tudományegyetemen mennyiségtani természettudományi szakcsoportból az alapvizsgálatot dicséretesen letette.

Pénzügyi kinevezések. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök *Komlósi* József nagykarolyi díjtalan pénzügyi számgyakornokot, és *Filep* Imre nagykarolyi lakost ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká a nagykarolyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, továbbá *Hebe* József nagykarolyi lakost a nagykarolyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká, *Lyachovics* Béla máramaroszigeti díjtalan pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká nevezte ki.

Papszentelés. *Firczak* Gyula püspök tiz pályavégzett növendéket szentelt fel presbyterekké. Az első rend feladása e hó 12-én, a második rend 15-én ment végbe, a végleges felszentelés pedig vasárnap történt. A felszentelt fiatal papok tiszteletére *Firczak* Gyula püspök ebédet ad s végül főpásztori áldásban részesíti valamennyit. A papok mind nősek. Névsoruk a következők: *Bacsinszky* Konstantin, *Csopey* Jenő, *Damjanovics* József, *Grigássy* Gyula, *Hladonih* Gyula, *Kossey* Tódor, *Méhes* Mihály, *Medve* Mihály, *Kustán* Ágoston és *Rahovszky* Nesztor.

Gyászhir. *Tar* Zoltán ugoceavármegyei levéltárnok és felesége kis lánykaja *Tar* Johanna decz. 15-én délelőtt 10 órakor elhunyt. 1907. decz. 25-én született Észak-amerikában South Bend Indban. Temetése 16-án esütörtökön d. u. 2 órakor volt. —

Özv. gálszécsi s buttykai *Buttykay* Sándorné született dálnoki *Gál* Katalin hosszú szenvedés és a balotti szentségek ájtatos felvétele után f. hó 11-én este 9 órakor 67 éves korában Fancsikán elhunyt.

Tanítóválasztás. Az ungpéteri r. kath. iskolánál üresedésben volt tanítói állást f. hó 13-án töltötték be *Benkő* József főesperes elnöklete alatt. *Haraszthy* István tanítóra esett az iskolaszék bizalma.

Fegyelmi ügy. *Pataky* Ferencz fehérgyarmati kir. jbir. je gyzött, a szatmári kir. tszék fegyelmi bírósága 100 K pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős. A védelmet dr. *Bornemissza* Béla fehérgyarmati ügyvéd látta el.

Krasznabétek község országos vásárainak jegyzéke 1910. évre. 1. Farsangi vásár február 8-án. 2. Husvétii vásár márczius 29-én. 3. Pünkösdi vásár május 17-én. 4. Aratási vásár július 19-én. 5. Szentmihálynapii vásár szeptember 20-án. 6. Szentmártonnapii vásár november 8-án. 7. Karácsonyi vásár december 20-án, Kirakodó és áilavásár mindenkor ugyanaznap.

Karácsonyi színjáték. Lapunk mult számában közöltük a kath. legényegyesület által rendezendő színjáték műsorát. Most ismét azzal hívjuk fel a közönség figyelmét, hogy az érdekesnek ígérkező előadás karácsony másodnapján délután 5 órakor lesz a Czeccil-egylet helyiségében.

Csatornázás. A vízvezetéki bizottság elhatározta, hogy a törvényhatósági bizottságnál első sorban javaslatba hozza a vízépítési engedélynek e régi tervek alapján való kérelmezését; továbbá elkészíteti a vízvezetéki és csatornázási szabályzatot és az első díjszabást, javasolni fogja továbbá a víz-művek igazgatójának előzetes megválasztását és az egész műveletnek a földmívelésügyi m. kir. miniszterium felügyelete és ellenőrzése alá helyezését. Az eként előkészített javaslat már s törvényhatósági bizottság legközelebbi közgyűlésén tárgyalás alá kerül s akkor alkalma lesz a bizottságnak azzal behatóan foglalkozni és a kérdés felett határozni.

Kegyes adományok. Jézus Szt. Szive templom új orgonájára: *Jankovics* János igazgató-tanító 5 K.

Intézőbizottsági gyűlés Szatmáron. Az „Északkeleti Vármegyei Szövetkezők Szövetségének“ intézőbizottsága folyó hó 15-én a városháza tanácstermében *György* Endre elnöklete mellett gyűlést tartott. Titkár felolvassa 40 oldalra terjedő jelentését a szövetség 6 havi működéséről és a június 22-én tartott közgyűléssel kapcsolatos ügyekről. A titkári jelentésből kiemeljük, hogy alakítások előkészítése céljából titkár kint járt Csengersimában, Solymoson és Nábrádon; ugyszintén hitelszövetkezet alakítása céloztatik Paposon és Udvariban. A Szatmáron felállítani tervezett „pinczeszövetkezet“ ügye a kedvezőtlen termés eredmények miatt a jövő évben fog erélyesebben megindulni. — A sződemeteri *Kölcsey* Ferenc-féle birtokból 180 magyar holdat a szilvási román kiscgazdák vettek meg, 50 hold szőlőföldet pedig a sződemeteriek. A birtok többi része állítólag a földmívelésügyi miniszter támogatása mellett parcellázatni fog. Közbenjárt a szövetség, hogy azon halmosdi kiscgazdák, kik 1907-ben 150 holdas birtokot vásároltak, mely birtokon a „Sylvánia“ román pénzintézet javára 20,000 korona van bekebelezve, ezen tartozásaikat az ottani hitelszövetkezetnél törlesztéses jelzálogkölesönné átváltoztathassák, mihez az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ hozzájárulását és támogatását kérte. Felterjesztést intézett a kereskedelem-

Pártoljuk
a hazai ipart!

Minden magyar ember szent kötelessége a hazai ipar pártolása.

KEPES SÁNDOR

Első Magyar Andesit Sirkőgyárában SZINÉRVÁRALJÁN

csakis hazai termékeket dolgoznak fel.

A legkifogástalanabb kivitelben készíti a legkülönbözőbb alakú Pyramisokat, Obeliszkéket, keresztkeket, emléktáblákat, sírfeleket, mezei keresztkeket, kápolnákat, mauzoleumokat stb.

MODERN BERENDEZÉSŰ GÉPTEREM A CSISZOLÁS RÉSZÉRE.

Fiók-üzlet: Szatmár, Attila-u. 4.

ügyi miniszteriumhoz, hogy kincstári szállításoknál a kisiparosok érdekei hathatósabb védelemben részesüljenek és hogy az ipari cikkek átvételét fogantató bizottságban két iparos is működjenek közre stb., stb. Végül elhatározta az intézőbizottság, hogy miután a „Gazdák Lapja” megszűnt a „Szatmárvármegyei Gazdasági Egyesület” hivatalos közlönye lenni, az egyesülethez való viszonya folyamán tekinti, hogy a szövetség hivatalos közlönyül a „Szatmári Gazda”-t jelölje meg és ennek elfogadására az egyesület jelenlevő titkárát felkérte, ki is szíves készséggel megígérte a kérés teljesítését és vállalta a megbízatásnak az igazgató választmány által való elfogadását.

Férjgyilkosság. A nagysomkuti járáshoz tartozó Bucsumfalva község határában egy rozoga kunyhóban lakott Trif Filip 63 éves napszámos és a legnagyobb nyomorban élt. Szomszédjai nem is voltak, kunyhója magányosan állott. Ezelőtt 4—5 évvel nősült harmadszor és nőül vett egy 20 éves asszonyt. Nejevel, Kosztin Anikával igen rossz lábon éltek. Trif Filip ugyanis igen gyakran verte meg őt, a miért az nagyon sokszor panaszkodott az ugyancsak Bucsumfalva községben cselédként szolgáló testvér öcsésének a 20 éves Kosztin Juonnak. Már több ízben kérte öcsését, hogy verje meg úgy férjét, hogy ne legyen kedve őt mindig verni. Ezelőtt 3 évvel már elhatározták, hogy elteszik láb alul, Trif Filipet, de tervüket akkor nem hajtották végre. E hó 8-án ismét megverte nejét, aki elpanaszolta öcsésének és kérte, hogy jöjjön éjjel a lakására és együttesen verjék el, amikor aludni fog. A 20 éves Kosztin Juon régen tervezett tettét végre is hajtotta, megjelent éjjel sógora és testvére lakásán fejszével felfegyverkezve és sógorát Trif Filipet álmában a fejszével mellbe-vágta, majd fejére mért súlyosabb ütéseket és mindkét lábát a fejsze fokával összetörte. A gyilkosságban a meggyilkolt neje is segédkezett. Még életben volt amikor Kosztin Juon a házból eltávozott, de alig ment 40—50 lépésnyire, már vissza kiáltotta testvére, hogy jöjjön, mert meghalt a férje. Reggel a meggyilkolt neje, mintha semmi sem történt volna bejelentette a halottkémnek, hogy férje elhalt. A halottkém előtt daczára, hogy egyszerű földmives, gyanus volt a dolog és a mikor a halottat megvizsgálta az arezán karmolást és a mellén súlyos ütést látott és azért nem engedte eltemettetni, hanem jelentést tett a községi előjáróságnak, aki nyomban bejelentette az esetet a jár. főszolgabíró és kir. járásbíróhoz.

A szélhámos ügynökök ellen. A kir. ítélőtábla egy peres ügyből kifolyólag kimondta, hogy, ha az ügynök a megrendelési lappal ellenkező ígéretekkel bír rá valakit a megrendelésre s ezzel annak kárt okoz, csalást követ el, mert a félrevezetés nem lehet ügynöki szabadalom. Ez a határozat új rendet teremt a kereskedői életben.

A kath. legényegylet vasárnap délután folytatta az idej ismeretterjesztő előadásait. A nagyszámban megjelent közönség s egyesületi tagok előtt dr. Wolkenberg Alajos theologiai tanár, ismert kiváló egyházi szónok tartott előadást „karácsony ünnepének jelentőségéről a társadalomban és a családban”. Megkapó színekkel világítja meg érdekes előadásának tárgyát, mely szerint a karácsony a keresztény világnézet bölcsője. Ez alól a keresztény világnézet alól kivonni semmit sem lehet, kivonni semmit sem szabad a társadalom igaz javáért. A keresztény társadalmi munkában mindenkinek meg van a maga értéke és szerepe. Ezt fel kell ismerni és be kell tölteni. A család karácsonya békességet visz a világba. Előadását mély gondolat, ragyogó stíl és ötlet s vonzó

előadás mód jellemezték. A közönség a népszerű szónok tanulságos előadását mély figyelemmel hallgatta s hálás tapsokkal honorálta.

Elítélt betörők. A szatmári kir. törvényszék december 17-én tárgyalta a plebániái betörés ügyét. A törvényszék Endes Árpádot, kit Budapestről szállítottak le, mint büntettest két évi fegyházra; Pusztai Gyulát, mint bűnsegédet, egy évi börtönre ítélte; Reich Gyulát és Resch Jánost a lopás vádjá alól fölmentette, ellenben hamis név használata által elkövetett kihágásért 40—40 koronában elmarasztalta. Az ügyész az utóbbiak terhére, a védők és elítéltek fölmentés czéljából felebeztek.

Határszéli őrség. A belügyminiszter a máramarosszigeti határszéli rendőrkapitányság területén, Felsőhidegpatak községben határszéli őrséget szervezett. Az új határőrség működését már megkezdte.

A lapok megrendelése. A kuria érdekes és a közönséget is érdeklő ítéletet hozott, amelyben kimondja, hogy mindenki aki huzamosabb ideig elfogadja a neki postán kézbesített lapot, annak árát még akkor is meg kell fizetnie ha a lapot nem rendelte meg. Még érdekesebb az ítélet ama kijelentése és megállapítása, hogy az ilyen perekben nem az adós lakhelyén levő bíróság az illetékes, hanem az, amely ott van, ahol a lapot készítik, vagy postára teszik.

Mikor lesz népszámlálás? Az általános népszámlálás megtartására vonatkozó rendelkezések szerint minden tizedik esztendőben kell megtartani a népszámlálást. A legutóbbi népszámlálás 1900 december 31-én volt, a legközelebbi tehát a jövő évben december 31-én lesz.

A postai csomagok csomagolása. A karácsonyi és ujévi rendkívüli csomagforgalom ideje alatt a küldeményeknek késedelem nélkül való kezelése csak úgy biztosítható, ha a közönség a csomagolásra és címzésre vonatkozó postai szabályokat betartja. Különösen szem előtt tartandók a következők: 1. Pénzt, ékszert más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad. 2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyú tárgyaknál pedig erős csomagoló papír használandó. Vászon vagy papírburkolattal bíró csomagokat, göb nélküli zsinnyel többszörösen és jó szorosan át kell kötni, a zsineg keresztelési pontjain pedig peesétviasszal kell lezárni. 3. A címzésnél a címzett vezeték- és keresztnévnek vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősebb, özv. stb.) továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére kiváló gond fordítandó: a Budapestre és Bécsbe szülő küldemények címzírataiban ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. kiteendő. A rendeltetési hely tüzetes (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges. 4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra írandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni és erősíteni. A papírlapokra irt címeteket mindég egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani. Felette kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását, továbbá a címzirat összes adatait feltüntető papírlap legyen magában a csomagban is elhelyezve arra ez esetre, hogy ha a burkolaton lévő címzirat leesné, elveszne, vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papírlapról leolvasható cím alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehet. Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címzirat felső részén is kitüntesse. 5. A személyszál-

lító vonatok rendes közlekedésének biztosítása czéljából f. évi december 19-től 24-ig a postai csomagok nagyobb részét a vasúti fővonalakon nem a rendes mozgópostákkal, hanem gyorstehervonatokban rendszeresített külön csomagszállító menetekkel szállítjuk. Ezen körülmény a nagy csomagok szállításában némi késleltetést idéz elő. Hogy a rendszerint alkalmi ajándéktárgyakat tartalmazó postai csomagok mégis idejében rendeltetési helyükre szállíthatók legyenek, kívánatos, hogy a közönség a csomagokat ne az utolsó napon, hanem egy-két nappal előbb adja fel. 6. A csomagok tartalmát úgy a címzíratoról, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni. Budapestre és Wienbe szülő, élelmiszereket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (lusnemű, szeszes-italok stb.) tartalmazó csomagok címzírataira, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szerint kiirandó. (pl. szalonna 2 kg., egy pulyka 3 kg., 2 liter bor stb.) A tartalom ily részletes megjelölése a fogyasztási adó kivétele szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja. Nagyvárad, 1909. november hó 29. — *Siket Traján s. k.*

CSALÁDI KÖR.

Egy anyának könnyei.

Irta: **Bodnár Gáspár.**

VII.

A megtért férj.

Tizenhét esztendeje mult, hogy Patricius Monikával egybekelt.

A házasesetben tiszteletre méltó idő. És ez évek változatos folyásában, szenvedéseinek közepette is... Monika egyetlen pillanatot sem mulasztott el, hogy vad, féktelen természetű férjét megpuhítsa.

Sőt a legnagyobb óvatossággal, gyöngédséggel, észrevétlen behatásokkal munkálkodott, hogy férjét kereszténnyé tegye.

Isten látta csak a szenvedő asszony könnyeit. Ő ismerte szívének minden redőjét. Abban a szívből ott lakott a remény, hogy ez neki sikerülni fog.

A kitartás, az Istenben való bizalom, a rendíthetlen hit... legnagyobb fegyverei a gyöngő női szívnek.

Ezeket az erényeket esudás módon ápolta Monika — enlelkében is.

Merész, nagy munkára vállalkozott. A családi hagyomány, Patricius kemény, nyakas természete — más, gyöngébb lelket kétségbeejtett volna.

Monika rendíthetlenül bizott. Munkálkodott, — és imádkozott.

És nem csalódott!

Patricius először megszelidült. Aztán szokatlan gyöngédséggel hallgatta Monika tanításait. Végre egyszer csak azzal a nyilatkozattal lepi meg Monikát:

— Keresztény akarok lenni!

Óh, ki irhatja le a sokat szenvedett nő boldogságát. Ki tudja felfogni azokat a könnyeket, melyeket Monika sirt.

A templomba mennek aztán mind a ketten. Krisztus templomába. Itt nyilvánosan megtagadja Patricius a pogány hitet és megkeresztelkedvén, leteszi a keresztény hitvallást.

Akligazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu

lábbelít akar vásárolni,

az forduljon bizalommal

Vuja János-hoz
Szatmár, Deák-tér

■ (Keresztes András-féle ház), ■

aki dúsan felszerelt cipő-raktárában esakis valódi finom bőrből a már is világhírű hazai gyárakban készült cipőket és oszmákat nagyon is versenyképes árakban hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbbrendű készítményt, a szokásos bőr- és talpatáncokat teljesen kiküszöbölte, s akinek árul esinosság dolgában is párját ritkítják. Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű cipők és oszmák is készülnek.

Patricius már az igaz Istent imádja. Első lépés, hogy az igaz hitnek élő tagjává lehessen.

VIII.

Monika szemei megnyílnak . . .

Az apa megtért. De Ágoston napról-napra mélyebben süllyed, züllik.

Anyját eszes fufangjával ámitja. Ugy viselkedik előtte, mintha most is gyermek lenne. És Monika hisz fiának. Nyugodt — mert 'Iszen Ágoston még tizenhat éves korában is megmaradt — gyermeknek.

De nem kellett sok idő, Monika szemei nyilni kezdenek. Férje, Patricius nyitja fel.

— Ládd-e, mondotta Patricius, mily gyorsan férfiuvá lett Ágoston. Ugy viselkedik, mint az érett férfiak.

Monika összerenzen ezen szavakra. Szemében újra megjelenik az a bánatos könny, mely házasságának hű kísérője volt tizenhét éven át. Odahajlik tehát fiához. Fiának lelkéhez, szívéhez. Beszél vele négy szem közt . . .

És felismeri Ágostonnak megrendítően szomorú lelki világát.

Sir, keservesen sir az elhervadt, letört virág látásán. De kétségbe nem esik.

Naponként szólítja. Elrejtőzik vele szem és világ előtt. És beszél vele azon a titkos nyelven, amellyel csak a jó anyák tudnak beszélni. A tiszta szívek boldogságáról, a romlott lelkek boldogtalanságáról.

Ágoston hallgatott. Ugy látszik, szíve már megkeményedett. Az édesanya szavai sem juthattak mindjárt oda. Visszapattantak.

Pedig édesanyját még szerette. Kimondhatatlanul szerette. Nagy fájdalmat okozott volna, hogy ellent mondjon neki.

Hát mit tett?

Kerülni kezdte anyját. Szinte félt tőle. Anyja bus tekintete, a szemében csillogó könnyek igen nagy terhére voltak.

Futott tehát hazulról. Ment vadászni. Vagy félrevonulva, játékokkal töltötte idejét.

De attól a bus tekintettől, Monika tekintetétől már szabadulnia sem lehetett. Mint a levegő minden kis zugba behatol: úgy kísérte ez a szemrehányó, bus arcual minden lépését. Észre sem veszi, mikor anyja meglepi. Először mindig négy szem közt beszél vele. Kér, könyörög. Sir. S mikor veszi észre, hogy a fiu nem lágyul, nyiltan kemény leczkét ad neki.

Ágoston így ír e beszélgetésről később:

— Anyám jámbor intéseit, megeredt könnyeit asszony beszédnek, női gyengeségnek tartottam. Pedig Te szólottál általa Istenem, Te adtad neki a könnyek rettenetes nagy hatalmát.

IX.

Ágoston Karthagóban.

A pénz készen van. Ágostonnak, apja akarata szerint mennie kell. Még pedig Karthagóba.

Karthagó fényes, nagy város vala. De éppen olyan romlott város.

Monika szíve aggodalommal telik meg.

— Mi lesz az ő fiából? 'Iszen ez az

ifju annyira rászorul az édes anya oltalmára. Mi lesz anya nélkül vele?

De az apa nem tágit. Vigasztalja Monikát, hogy más élet következik most Ágoston számára. A tanulmányokba mélyed majd. 'Iszen szép tehetsége van. A tudás vágya majd csak kiragadják a szenvedélyek korán felzudult viharából.

Elbucszuk tehát a szülei háztól. Monika megáldja és könnyeivel szenteli meg fiát.

És Ágoston Karthagóban csakugyan meglepetést, sőt feltűnést kelt. Genialitása nyilvánvalóvá leszen. Tehetségének ereje, eleganciája és különösen ritka szónoki képessége közfigyelmet ébreszt. Nemesak tanárai, tanulótársai körében. De a városban is.

A nagy város hullámai, a tanulmányok azonban nem hozzák meg Ágoston számára a remélt nyugalmat.

Nagyon boldogtalau . . .

A tudomány nem elég erős arra, hogy szívének nyíló mélységeit betöltse. Hullámzásait, vergődéseit lecsendesítse. Fiatal volt. Az élet legszebb korszaka mosolygott feléje. Isten két kézzel szórta reá az előkelőséget, a kedvességet, ellenállhatatlanul erős egyéniségét.

Hát hogy kerülhette volna ki a hálót. Azt a hálót, amelyet körülötte szöttek: a színház, a barátság, a nővilág.

Különösen a színház!

— A színház — így ír a már megtért Ágoston — teljesen magával ragadta lelke-met. Megmérgezte egész lényemet. Képzete-met zsarnokká tette és én uralma alatt görnyedtem.

Halljátok szülők! Hej, jól halljátok meg, akik sokszor könnyelműen eresztitek a gyermek-ifjakat a legkétesebb színlelésre. És talán még áldozatokat is hoztok, megfizettek, hogy azt a nagyreményű ifjút egész életére — tönkre tegyék.

A templomba azonban még most is betért. Anyja tanácsa, kérése, intelme ennyi hatást mégis csak elért. De csak testét vitte oda. Lelke nem volt ott. Ajkára nem tudott feljönni az imádság szava. Még a lélek sóhaja sem. Szüneteltől lángoló szívet hordott kebelében. Forró vágyak eléghették ki szívéit.

— Oly vakmerő voltam — írja Vallo-másaiban — hogy még a templomban is a hálál gyümölcseinek szedegetésével foglalkoztam. Meg is büntettél Istenem! Bele estem a törbe. Megnyertem más szerelmét. De titkos örömeim hálójába keveredtem.

Életirői, különösen Bougaud--Rusehek, kiknek szép könyve e sorok forrása is — Ágostonnak ezt a nyilatkozatot így jellemzik:

— Ki volt a boldogtalan ifju leány? A leány, ki Ágostonnal elfeledteti az Istent, ki Ágoston tizenöt éven át lebilincselve tartja, ki vizen és szárazon követi őt és csak a megtérés pillanatában hagyja el; ez a leány, ki Ágoston megtérése után önmaga is megtér és kolostorba vonul — nem lehet tudni.

Annyi bizonyos, hogy édesanyja előtt is rejtegeti e nő kilétét. Egyideig, sokáig. Csak akkor vallja meg, mikor már a szerencsétlenség kitörőben.

Mikor pedig értesül Monika fia botlásáról — oly mély fájdalomba borul, hogy életéért aggódnak. Könnyei megerednek, úgy, hogy ha imádkozva térdelt, nedves volt könnyeitől a hely.

Patricius is bánatba merült. Fajt lelkének nagyreményű fia bukása. S nem lehetetlen, hogy ez a csapás, ez a mély szomorúság siettette halálát.

Patricius, mint jó keresztény halt meg.

X.

Az özvegy.

Monika most már talpiggyászban járdalja az élet szomorú utját. Két gyász élt most már az ő lelkében. Férjeé, kit sirba temetett. És fiáé, akinek lelke — halótélben.

Félrevonul tehát. Elzárkózik szem és világ elől.

Egészen imádságainak és könnyeinek él.

Ő nem fogad látogatókat. De ő napön-kint látogatja a szegényeket, betegeket.

De látogatja különösen az Isten házát.

Mentől jobban közeledik azonban az özvegy anyja Istenhez . . . annál inkább távozik tőle — Ágoston.

Ágoston nemesak belemerül a világ csábjaiba. De értelmét is törbe csalják.

Ábban az időben egy hamis elmélet, keresztény ellenes tan üti fel fejét. A manikéusokká. Sokan tudják, hogy a nagy és fényes tehetségű Ágoston is — ez elméletnek, tan-nak a hive.

Monika is úgy hallotta. Besugtták neki Ki tudja leírni mérhetetlen fájdalmát. Ágoston — az ő szerelmes fia, akit úgy tanított féltett . . . nyilvánosan megtagadja hitét!

Most már nem elégszik meg könnyeivel. Nyugtalanul várja, hogy az iskolai szünet megérkezzen. Akkor a fiu hazajön.

Ágoston haza is jön. És nem átalja védeni a hamis tant. Gyaláznia a keresztény hitet.

Monika az anyának megsértett szívfájdalmával és elkeseredésével támad fiára. Sőt többet tesz. Kikergeti gyermekét a szülői házból. És meghagyja neki, hogy többé lábát be ne tegye.

És a fia el is távozik.

Oh anya! Mindent megtehetsz, de fiadat nem kergetheted el. Szeretned kell. Képtelen vagy nem szeretni. Gyenge vagy te arra, hogy te magad szakítsd le az anyai kebelről . . .

Monika már az első percekben végtelen sokat szenved fia távozása miatt. Megbánta tettét. Most érezte igazán, mily kimondhatatlanul szereti Ágoston. Letérdel, Istenhez könyörög hulló könnyek közt. Majd zokogásba tör ki.

Akkor éjszaka sokáig nem borul szemeire álmom. Végre elszenderül. És álmoképet lát. Ágoston így beszéli el ezt az álmot.

— Édes anyám álmában keskeny deszkán áll. Feléje fiatal ember közeledik. Fénytől van övezve. Arca yidám és mosolygós. Az ifju veszi észre, hogy anyám nagyon szomorú. Szemei könnyben ragyognak.

— Miért sirsz? — kérdezi az ifju.

— Fiamat siratom.

Fogorvosi műtermem

széki palotával szemben).

és lakásom a Léway-palota emeletén, Hám János-utca 12-ik szám alatt van (a kir. törvénytisztelettel BAKCSY, fogorvos.

— Ne sirj! Ahol te vagy, ott leszen a te fiad is.

Anyámat meglepik ezek a szavak. Körültekint. És ime engemet is ott lát a keskeny deszkán.

Álmodott. És ez álom után Monikának szomorú könnyei örömkönyökké változnak. Reggel azonnal felkeresi fiát. És elbeszéli neki az álmot.

Ágoston megragadja az alkalmat. Saját előnyére kezdi magyarázni a látott álmoképet.

— Az álom azt jelenti anyám, hogy te is ott leszesz, ahol én vagyok.

— Nem! Nem úgy, fiam. Nem azt mondtotta az ifju: ahol ő van, ott vagy te is. Hanem ahol te vagy, ott van ő is.

És ez az álom erős hitet adott Monikának arra, hogy fia biztosan megtér. Megölelte, magához visszafogadta Ágostont.

Hitét nyomban megerősítette egy szerencsés körülmény.

Arról értesül egy nap Monika, hogy tiszteletreméltó püspök érkezett a városba.

Azonnal hozzá siet. És kitárja anyai szívének mélységes bubánátát.

A püspök vigasztalja;

— Ne aggódjék jó asszonyom, fia miatt. Isten fogja megadni annak a fiúnak megtérését.

Monika egyre sir. És arra kéri a püspököt:

— Beszéljen fiammal!

— Legyen nyugodt asszonyom, mondtotta a püspök. Imádkozzék tovább. *Lehetetlen ugyanis, hogy az a gyermek elvessen, akiért a könnyek hullanak.*

E szó szíve közepébe hat a bánkódó anyának. És egészen megnyugtatja, sőt megvigasztalja.

Óh, az a püspök jól tudta, hogy az anyák imádságának és könnyeinek végtelen hatalma van.

Miért hagyják hát ki őket — a nagy hatalmak soraiból?

(Vége következik.)

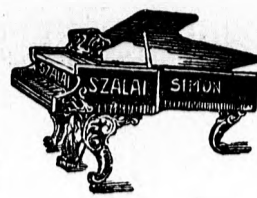
IRODALOM.

Elkallódó milliók. Ha megtekintjük a hivatalos sorsolási jegyzéket, azt látjuk, hogy évről-évre óriási mértékben nő a fel nem vett nyereményeknek, az ugynevevett hátralékoknak a száma. Ez azért van, mert a sorsjegybirtokos közönség felületesen vizsgálja meg koronként a huzások eredményeit. Ennélfogva, akinek sorsjegyei és más értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járátása. Ilyenként ajánlható a „Pénzügyi Hírlap“, melynek sorsolási részét a magy. kir. pénzügyminiszter és a magy. kir. kereskedelemügyi miniszter, mint megbízhatóan és pontosan szerkesztett lapot hivatalosan ajánlottak. A lap olvasó, mert egész évre az előfizetés csak 8 koronába kerül és ezért még január elsején minden előfizető kap egy Pénzügyi és Tőzsdei évkönyvet, amely sok hasznos tudnivalón kívül közli a hivatalosan kimutatott hátralékosok, azaz azon sorsjegyek számait, amelyek bár régebben kisorsoltattak, kifizetésre bemutatva még nem lettek. A 8 korona előfizetés a kiadóhivatalba (Budapest VII., Rákóczi-ut 44. szám. küldendő be postautalvánnyal.

A modern ujságírás. Ismeretes, hogy az olvasó-közönség napjainkban milyen igényeket fűz az ujságíráshoz. Nem lehet ma már a közönséget semmiféle ügyeskedéssel és csillogó külsőségekkel félrevezetni. Első sorban következetes, igaz és lélekből fakadó politikai

irányt követel, amely nem a hatalom érdekei után szaladgál és nem üzleti célokat hajszol, hanem férfias, szívós és önzetlen munkával szolgálja a maga elé kitűzött irányt. Emellett a közönség jó és gyors értesültséget is kíván a laptól. Ma már a modern kor igényei szerint csaknem az expressz vonat is csigalassúsággal közlekedik. Telefonösszeköttetésekkel és sürgönyökkel bonyolítjuk le sürgősebb értesítéseinket. Iparos, kereskedő, földbirtokos, köztisztviselő és minden intelligens ember ezer érdekszálakkal van a legfrissebb üzleti értesítésekhez, tőzsdei hírekhez és a napi események ismeretéhez fűzve. Nem lehet megvárni, míg mások mindent előbb megtudnak és az események ismeretéből maguknak hasznot merítenek. Mindent megelőzve gyorsan és hitelesen kell értesülni az események lefolyásáról. Ez a mai kor legelső rangú kívánsága. Mindezeknek a feltételeknek teljes mértékben megfelel a „Magyarország“ amely az ország egyik legelterjedtebb és legtekintélyesebb politikai lapja és amely következetes, önzetlen és hazafias irányával rég kivívta a magyar közönség osztatlan elismerését és bizalmát. A „Magyarország“ páratlan tehnikai tökéletességgel gyűjti össze naponként a világeseményeket és juttatja azokat már kora reggel az olvasó közönség kezeibe. Nem kell várni félnapokat, míg valaki tájékozva lesz az eseményekről, mindenki a legtávolabb eső vidéken is már korán reggel megtudhatja, mi történt a nagy világban? A „Magyarország“ értesítései megbízhatóak, tudósításai igazak és érdekesekek. Emellett minden sora oly válogatottsággal van szerkesztve, hogy mindenki bizalommal viheti be a lapot családi körébe is. A „Magyarország“ kiadóhivatala (Budapest, Teréz-körút 19.) bárkinek készségegyel küld mutatványszámokat. A „Magyarország“ előfizetési ára egy óra 2 korona 40 fillér, negyedévre 7 korona.

A „baromfi tenyésztés népies ismeretése“ ezimén Vitkay Imre m. kir. honvédszázados passzionatus baromfitenyésztő tollából, a Szatmárvármegyei Gazdasági Egyesület kiadásában 75 oldalra terjedő füzet jelent meg. A mű, — melyet az egyesület pályadíjjal jutalmazott — népies de nem kulináris stílusban ismerteti a baromfitenyésztést, oly közvetlenséggel, hogy a teljesen laikus is bátran hozzáfoghat ahhoz, anélkül, hogy az abban foglalt tanácsok betartása esetén a maga kárán tanuljon. Szerző a baromfitenyésztés terén külföldi utazásai alkalmával szerzett tapasztalatait beszöve művébe, nagyban emeli annak úgy irodalmi, mint gyakorlati értékét. Különösen becses a gazdaszanyok részére a baromfi udvarban előforduló betegségek és azoknak olvasó házi-szerrel való gyógyításának ismertetése. A füzet ára 50 fillér, mely összegnek és 5 filléres postabélyegnek beküldése ellenében, díjmentesen küldi meg a füzetet a Szatmárvármegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala (Szatmár, Deák-tér 2.) hová a megrendelések intézendők.

Hangszer üzlet!
Szalai Simon
hangszer és zongora-
készítő s hangoló
Szatmár, Kazinczy-u. 14
Guttman-palota.

Gál Jenő mérnök irodáját Szatmáron, Batthyány-utca 15. sz., Pál János házába helyezte át. Telefon-szám 189

ÉRTESÍTÉS!

Szives tudomására hozzuk a t. építész uraknak és az építető közönségnek, hogy december 1-től egy modern beton, aszfalt és tetőfedési iparvállalatot létesítettünk. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, továbbá raktáron tartunk mindenféle építkezési anyagokat. Költségvetéssel és mindenféle felvilágosítással díjtalanul szolgálunk.

Kiváló tisztelettel

Gál és Klein vállalkozók

Szatmár, Iroda Attila-u. 1b.

Telep: Hunyady-u. 40. — Telefon 242.

Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

RF. RUBINSZKY FERENCZ
IPARMŰVÉSZETI MŰHELYE
SZATMÁR, UJ-UTCA 3/a SZ. (SAJÁT HÁZ.)

Modern háló, ebédlő, szalon vagy uri szoba berendezések, valamint leányszoba berendezések művészi kivitelben készülnek.
KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLOK.

PÁZMÁNY-SAJTÓ

villanyerőre berendezett könyvnyomda

— SZATMÁR, ISKOLA-KÖZ 3. SZÁM. —

Czímkarttyák, gyászlapok, ügyvédi nyomtatványok, árjegyzékek. szállítási bárczák, meghívók, névjegyek, levelező-lapok, étlapok, feltűnő falragaszok, eljegyzési- és esketési meghívók, számlák, levélpapírok, művészi kivitelben részvények, okmányok, emléklapok, bármilyen színezéssel, művek kinyomatása, tánczrendek, üzleti körlevelek, havi és heti lapok, folyóiratok, csomagolópapírok czégnnyomással, táblázatok, szalagaranyozások és mindennemű könyvnyomdai munkák készítése.

Egyházi nagy nyomtatványraktár!

Könyvkötői munkák felvétele!

Pázmány-Sajtó Könyvkiadóhivatalában

kaphatók az alant jelzett művek:

Dr. Ratkovszki S.: 20 exhortatiói

a munkácsi állami főgimnázium ifjúságához kaphatók 2 koronáért a Pázmány-sajtóban. — Erdemes e munkát elolvasni már csak a kritika érzék fejlesztése szempontjából is. A nyilvános birálat nem jut vele szegeletre. Némelyek atomokra zúzzák, mások a felhőkbe emelik.

Szent József imakönyv. Összeállította

Dr. Haiczl Kálmán garamszentbenedeki plebános, lelkész. Ezen imakönyv magában foglal imákat és elmélkedéseket az év minden napjára, előkészítést a gyónási és áldozási ájtatosságra. Ára csinos vászonkötésben kor. 40 fillér. Bérmentes küldéssel 1 kor. 50 fillér.

Philothea vagy **utmutatás az istenes életre.** Irta Szalézi sz. Ferencz genfi püspök. Főleg Szenczi Imre fordítása nyomán átdolgozta *Haugg Leó* szentszéki tanácsos, plebános. Második kiadás. Ára vászonkötésben 2 K 40 f. Bőrkötésben aranymetszéssel 4 korona.

Elemi szertartástan. Irta: Ekkel Lajos rónaszéki plebános. Elemi népiskolai használatra. Kis 8°-as alak. Ára füzve 60 fillér.

A Colosseum vértanui. Képek a róma amphiteatrum történetéből. Irta O' Reilly apostoli hithirdető, fordította Matyaczkó Teodor kanonok. Kiválóan érdekes olvasmány 29 iv, 8°. Füzött példány ára 2'40 K., kötve 3'20 korona. A pénz előleges beküldése után bérmentve.

Esketési beszédek. Idegen szerzők nyomán átdolgozta dr. Irinyi Tamás theol. tanár. A szatmári ft. egyházmegyei hatóság jóváhagyásával. 8°-ad rét alak, 29 iv. Ára füzve 4 kor. Kötve 5 kor.

Utmutatás a lelkibéke megszerzésére. Irta: Lehen atya, fordította Sarmaságh Géza. E művet mely eredeti francia alakjában 4, német szövegében 2 kiadást ért meg, második és javított magyar kiadásban bocsátottuk az istenes életre törekvő buzgó lelkek szolgálatára, miután a első magyar kiadás teljesen beváltá azon reményeket, melyeket hozzá a megrendelők fűztek, mit bizonyítanak az elismerő nyilatkozatok s a mű gyors elterjedése. 31 iv. Ára füzve 3 kor., kötve 3 kor. 60 fillér.

Egy 12-13 éves fiu, kinek egy-két közép-kolája van, nyomdász-tanulónak felvétetik.

ROPS

biztonsági gyorsfőző.

Tűzveszély kizárva.

Ha felborul, elalszik!

Szesz ki nem folyhat!

Szeszfogyasztásban igen takarékos!

Kapható minden jobb vasáru és háztartási cikkekkel árusító üzletekben.

Ha valahol nem kapható, sziveskedjék hozzánk fordulni.

Képes prospektus ingyen és bérmentve.

„ROPS” Fémáru Részv.-Társ.

BUDAPEST, V., Külső-Váci-ut 74/67.

Helybeli elárusító: **Koós Gábor.**

Aki jó bort szeret inni, keresse fel a HUNGARIÁT. Egy liter új bor hához 28 krajczár. Kiemelendő még a többek közt egy palaczk saját töltésű bor Hungária gyöngye cím alatt 50 krajczár.

Páratlan szőlőfaj!

Hogy ezt bebizonyítsam, a „Delaware” szőlőről, királyi közjegyzői hitelesítéssel ellátott eredeti fényképfelvételeket készítettem. A felvétel áll: egy drb.

20 éves cserecsapos kifogástalanul dusan termő tőke, 32 fürt, egy drb. 4 éves szálvesszős tőke 168 fürt és 11 drb. egy sorban levő 4 éves szálvesszős tőke több mint 1600 kifogástalan egészséges fürt szőlőterméssel. Ezek mind ott vették fel, ahol pár méternyire tőle az európai oltványokon a termés négy ötszöri permetezés dacára elpusztult. Így ez az év volt az, amely bebizonyította, hogy ezen fajnak természetben permetezés nélkül semmiféle szőlőbetegség kárt nem okoz. Ezenkívül nagy előnye még, hogy oltani és alá a földet megforgatni nem kell, vesszője téiben soha meg nem fagy, bora elsőrendű és rendkívül bőtermő. Ezen a néven azonban igen sok más hitvány fajtát adnak el, ezért a ki a valódi bőtermő és legnemesebb fajt akarja megszerezni, az csak a **Nagy Gábor-féle „Delaware”** vesszőt vegye. A „Delaware” szőlő bővebb leírását, természetének királyi közjegyzővel hitelesített eredeti fénykép felvételeit színes kivitelben, továbbá a szöveg közé nyomott 40 szép képet tartalmazó képes árjegyzékét **ingyen és bérmentve küldöm** mindenkinek, aki velem ezimét tudatja. Okvetlenül kérje még ma ezt a tanulságos tartalmu árjegyzékét, mely a szőlőoltványokról és lugasültetésekről is ad részletes, helyes utbaigazításokat. **NAGY GÁBOR szőlőnagybirtokos, Kóly posta, táviráda és távbeszélő állomás.** Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven.

Telefon 85.
Helyi 1 kor. értékű vásárlás már helybe szállítva.

Árjegyzék
BÖLÖNYI LÁSZLÓ

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL
SZATMÁR, a Széchenyi-utca sarkán.

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül, készpénz vagy utánvétellel értendők.

5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik.

Helybeli megrendelések hazaszállítva.

Friss husok.		K	f	Füstölt áruk.		K	f	
1 ko. marhahus pecsenye	1	12	1 ko. debreczeni páros	2	—	1 ko. sonka csont nélkül	3	60
1 „ „ levesnek	1	04	1 „ „ lengyel kolbász	1	80	1 „ „ kifőve	6	—
1 „ sertéshus	1	52	1 „ „ sonka kolbász	1	80	1 „ „ Császár hus bőrrel	2	40
1 „ borjúhús	1	44	1 „ „ krakói	1	80	1 „ „ karaj bőr nélkül	2	—
1 „ bárányhús	1	—	1 „ „ krinolin	1	80	1 „ „ lapocka és oldal	1	80
1 „ juh-hús	1	—	1 „ „ parizer	2	—	1 ko. páczolt nyelv	2	—
1 „ friss hár olvasztani	1	84	1 „ „ máj sajt	2	—	1 drb. sertés nyelv	—	40
1 „ „ szalona	1	76	1 „ „ disznófej sajt	1	60	1 ko. tepertő	1	60
1 „ „ bőrnélkül	1	84	100 pár virsli tormás	10	—	Szalonák.		
1 „ friss kolbász borsos fokh. czitromos	1	68	100 pár frankfurti	16	—	100 ko. fehér szalona	184	—
1 „ friss zsír	1	92	100 drb. salvaladé	10	—	1 ko. paprikás stráf	2	—
Kolbász árak.						„ „ kolozsvári szelet	2	20
1 ko. szalámi	6	—	1 ko. sonka páczolt	2	60	„ „ füstölt szalona	1	92
1 „ füstölt magy. kolb.	2	—						

Tisztelettel: **Bölönyi László.**

SZABÓ SÁNDOR, SZATMÁR

szobrász, aranyozó és oltárépítő, Wesselényi-utca 3. (saját ház.)

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesitem nagyrabecsült megrendelőimet, hogy

SZOBRÁSZ-, ARANYOZÓ- ÉS OLTÁRÉPÍTŐ-MŰTERMEMET

ujjonnan átalakítva, saját házamba, Wesselényi-utca 3. szám alá helyeztem át.

Kérem az igen tisztelt megrendelőimet, hogy bizalmukkal a jövőben is megtisztelni sziveskedjenek.

PAPP IMRE, SZATMÁR

épület- és műbutor-asztalos, Mátyás király-utca 32. szám.

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

ÉPÜLET ÉS BUTOR

ASZTALOS-MŰHELYÉT

a m. t. megrendelő közönség szives figyelmébe.

Tartós munka, pontos és szolid kiszolgálás.

FIGYELEM!

Megkezdődött a karácsonyi vásár!

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

Óriási választék újdonságokból, melyek egyedül csak

a Szatmári Bazárban

KAZINCZY-UTCZA 10. SZÁM ALATT, ahol kifogyhatatlan választékban kaphatók: **játék, emléktárgyak, fonografok, üveg, porcellán, alpaca, díszműárak, pénztárczák, zsebkések, aczélevő-eszközök, fonografok és gramofonok** és ezekhez lemezek. — A legújabb műöntvények **valódi ezüst platirozással**, u. m.: tintatartók, diszórák, hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban órák, hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban mindennemű dísztárgyak. — **A legszolidabb szabott árak**, pontos kiszolgálás. — Vidéki megrendelések pontosan teljesíthetnek. — Szíves pártfogást kér

BLATNICZKY ISTVÁN SZATMÁR,

KAZINCZY-UTCZA 10. SZÁM ALATT LEVŐ

„Szatmári Bazár“-jában.

SZOLID SZABOTT ÁRAK!

Legolesőbb bevásárlási forrás!

Mindennemű zseb, fali és ébresztő órákban, arany és ezüst ékszerekben, valamint szemüvegek és china-ezüst árukban

SZABÓ GUSZTÁV

órák-, ékszerész- és látszerész-üzletében

Szatmár, Attila-utca.

Kovács Gyula temetkezési intézete

Szatmár, Kazinczy-utca 15. sz. alatt

volt Vajay-házban) **megnyílt**, szemben a eformátus gimnáziummal. — A legmagasabb gényeknek megfelelő temetéseket a legjutányosabb ár mellett eszközöl helyben és vidéken. Temetkezési társulatoknak kedvezményt nyújt.

Makóczy Géza papi és polgári szabó

Szatmár, Eötvös-utca 4/a. sz.

Ajánlja a főt. lelkész urak szíves figyelmébe modern szabó műhelyét, hol is mindennemű reverendák és papi öltönyök a legnagyobb pontossággal és jutányos árak mellett készülnek.

Tisztelettel

Makóczy Géza, sekrestyés.

Nyavajatorés

Ki nyavajatorés, görög és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabad. **Hattyu gyógyszerész** által **Majna-Frankfurt**.

Valek és Rajz

angol és francia különleges-gű czipészek, hol saját készítményű kész czipők is kaphatók bármilyen kivitelben.

Szatmár, Eötvös-utca 2.

(Heinrich-palota.)

Szombathelyi iparkiállításán: **elismerő oklevéllel kitüntetve.**

Soproni kamarakerület iparkiállításán: **ezüstéremmel kitüntetve.**

HARKÁNYI EDE SZOBRÁSZ- ÉS KŐIPAR-GYÁRA.

Vállal:

Síremlékek, sírkerszetek, sírboltok (kripta), Mausoleumok, utszéli kerszetek és szent szobrok, ol-tárok, szószékek, kerszetelő kutak, szentelt viz-tartók, épület és minden

e szakmába vágó munkák különféle, kiváló bel- és külföldi legjobb minőségű anyagokból való szakszerű, pontos és tetszés szerinti stylusban való elkészítését, ugyszintén falak műmárvánnyal való burkolását.

Gyártelep: SZATMÁR-NÉMETI. (A m. kir. dohánybevéltővel szemben.)

Van szerencsém a n. érd. közönség szíves tudomására hozni, hogy

Szatmáron, Mailáth-utca 3. sz. a.

részodrony-ágybetét (matrác)

jutányos árban gyorsan és pontosan készíttetnek.

Szíves pártfogást kért

kiváló tisztelettel

Csécsey Ferencz Mailáth-utca 3.

Inglík József

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmár Deáktér. Városház-épület.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű **polgári öltönyöket, papi reverendákat**; mindennemű öltöny készítésnél a fősnlyt az **elegáns szabás és finom kivitelre** fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállitmányaim valódi színe és tartósságáért.

Allandó nagy raktár honi és angol gyártmányu szövetekben. Elsőrangu egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzleten **nagy forgalma** által áruimat **olcsóbb ár mellett szállíthatom**, mint bármely más czég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni-biztosítom, hogy a legesekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb meglegedésére fog szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,

szabómester.